

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 195. — STEV. 195.

NEW YORK, MONDAY, AUGUST 20, 1923. — PONDELJEK, 20. AVGUSTA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

STRAHOVLADA FRANCOZOV V RUHRU

Francozi pošiljajo ujete Nemce v Cayenne, ki je najgroznejša francoska kazenska kolonija. — Najbolj prometna ulica v Aachen popolnoma oplenjena. — Francozi so zasedli tiskarne, v katerih se tiska denar. — Ponovni kravali v Datteln. — Francozi — roparji.

Berlin, Nemčija, 18. avgusta. — Francoski nasilniki v Ruhr okraju so si izmislili strašljivo kazen za ujete Nemce. Pošiljajo jih namreč v zloglasno kazensko kolonijo v Cayenne, ki se nahaja v Gvineji.

Pred kratkim so obsodili na smrt Georgesa, ravnatelja neke velike barvilnice v Baden. Predsednik francoske republike Millerand ga je zatem pomilostil v dosmrtno ječo.

Poslali so ga v tropično peklo Cayenne, kjer bo preživel med največjimi francoskimi zločinci ostanek svojega življenja.

Kolonija kamencev se nahaja na pustem otoku na severni obali francoske Gvineje. Koloniji pravijo "Hudičev otok", ker je podnebje tako slabo, da Evropejec sploh ne more vztrajati v njem.

DEMONSTRACIJE NA NEMŠKEM.

Slika nam kaže velikansko skupno ljudi, ki se je zbrala pred nemškimi rajstvom, ko je odstopil dr. Cuno ter je prevzel Stresemann njegovo mesto.

Med vojno si Francozi niso predrznili, da bi pošiljali v ta kraj nemške vojne jetnike. Sedaj so se pa toliko osamosvojili, da pošiljajo tja iz Ruhra ljudi, ki se nočejo vkloniti francoskemu gospodarstvu.

Vsled zadnjih nemirov v Aachen je mesto veliko trpelo.

Velika Kolinska cesta v glavnem delu mesta, je čisto opustošena. Policija je aretirala 1500 oseb, ki so se udeležile demonstracij in plenjenja. Po ulicah patrolirajo vojak.

Nekemu pariškemu strokovnjaku se je po dolgem prizadevanju posrečilo odpreti blagajno podružnice državne banke v Essen. Francozi, ki so pričakovali velikega plena, so bili razočarani. Blagajna je bila namreč prazna.

Francozi se pa sploh več ne zadovoljujejo z ropanjem bank in blagajen. Plenijo tudi zasilne tiskarne, v katerih se tiska denar za državno banko.

V Dortmundu so oplenili dve taki tiskarni.

Datteln, Vestfalsko, 18. avg. —

Tekom ponedeljnih bojev, ki so se zaključili včeraj med demonstranti in policijo, je bilo mrtvih troje komunistov, osem pa ranjenih.

Francoške vojaške patrulje patrolirajo po ulicah. Pomaga jim neki nemški policijski komisar s 40 možmi, ki je despel pred kratkim iz Recklinghausena.

Nemir so se začeli, ko so skušali komunisti brez dovoljenja oblasti sklicati javno zborovanje.

Grossgerau, Hessen, 18. avgusta. — Pred kratkim so Francozi zaprli dvanajst občinskih svetovalec z županom vred. Imeli so jih zaprte kot talce in so jim grozili z nasiljem, če bi se v mestu še kdaj pojavili nemiri. Ker se je mesto pomirilo, so jih včeraj izpustili.

Witten, 18. avgusta. — Francoska okupacijska oblast je danes zaplenila za 145 milijard papirnatih mark.

Denar je bil poslan podružnicam državne banke v Bochum.

Velike Thyssen jeklarne v Muenheim so danes začele zopet obratovati.

FAŠIZEM JE EDINA REŠITEV NEMČIJE

Voditelj nemških nacionalistov pravi, da so koalicijskemu kabinetu šteti dnevi. — Zaenkrat ne potrebujejo Nemci reform, pač pa revolucijo. — Moč organizirane manjšine.

Monakovo, Nemčija, 19. avg. Posebni poročevalci newyorškega Worlda je imel dolg razgovor z voditeljem nemških nacionalistov (fašistov) Adolfom Hitlerjem.

Hitler je rekel med drugim tudi sledeče:

— Dnevi sedanega koalicijskega kabineta so šteti. Bodočnost Nemčije leži v fašistovskem diktatorstvu.

Pred par dnevi se je vršil v Saleburgu kongres nemških, avstrijskih in čehoslovških reakcionarcev. Vsi so sprejeli splošen fašistovski program.

Sprejete so bile važne resolucije, kojih duševni oče je bil Hitler. Vodja nemških nacionalistov je izjavil med drugim tudi naslednje:

— Govoriti o demokraciji, se pravi norčevati se iz dežele. Takozvana demokracija je Nemčijo že napol uničila, sedanji koalicijski kabinet bo pa uničil še ono, kar je ostalo. Edino dve možnosti sta: ali se bo v Nemčiji pojavil boljševizem, ali bodo pa nacionalisti prevzeli kontrolo.

— Mi fašisti moramo s fanatično odločnostjo zasledovati svoj cilj. Dosedaj je zgodovina še vedno ustvarjala organizirana manjšina, ki se je polastila moči v dobrobit splošnosti.

— Če je Amerika dobra za Amerikane, naj bo Nemčija dobra za Nemce. Mi smo sovražniki vseh tujih zatiralcev. Vsled tega tudi ne moremo sodelovati s komunisti, ki niso ničesar drugega kot mednarodni židje.

— Nemčija potrebuje zaenkrat revolucije, ne pa reform. Tiskarne, ki tiskajo denar, se morajo zapreti. Uradništvo se mora znižati na minimum. To pa lahko doseže vlada, katere ne vežejo republikanska gesla. Bodoča vlada mora temeljiti na sili in moči.

VELIKE ŠPANSKE IZGUBE V BOJU Z MAROČANI.

Madrid, Španija, 19. avgusta. Španski komisar za Maroko je odpotoval v Millillo, kjer so Maročani napadli španske čete ter jim povzročile velike izgube. Maročani so pognali v beg špance, ki so se hoteli polastiti Afrana.

GENERALNI ŠTRAJK NA GRŠKEM.

Atene, Grško, 19. avgusta. — Včeraj je bil napovedan tukaj generalni štrajk ter se je s čudovito naglieo razširil po vsej Grški. Vlada je že izdala razne energične odredbe, če pa ne bo drugače, bo proglasila vojno stanje.

NOV ŠKANDAL V KINEMATOGRAFSKEM SVETU.

Wallace Reid, Fatty Arbuckle in drugi so dobili svojega "vrednega" naslednika v osebi kinematografskega ravnatelja Ralpa Ince-a. Ljudje, ki služijo na tisoče dolarjev tedensko, ne vedo kam bi z denarjem. Vsled tega uganjajo orgije, kakršnih si navaden človek ne bi in ne more privoščiti. Pred kratkim se je peljal brat znane gledališke igralka Anitte Stewart (ki ga vidite na sliki) iz Inceom v avtomobilu. Oba sta bila pijana in sta se začela prerekati. Končno je razjarjen Ince vstal, zgrabil Stewarda za ovratnik in ga z vso močjo vrgel ob tla. Fant leži sedaj v bolnišnici s prbito črepinjo. Značilno je, da javnost ni več kot en teden izvedela ničesar o tem dohodku.

FRANCOSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK O RUHRU

Poincare se je odločno zavzel za francosko politiko v Ruhr okraju. — Zavezniki morajo vztrajati na svojem stališču. — Mir mora biti ustanovljen na solidni podlagi.

Charlesville, Francija, 19. avg. Tukaj je imel francoski ministrski predsednik značilen govor, v katerem je izjavil, da ne bo Francija z nikomur razpravljala o razmerah v Ruhr okraju.

Francija bo zasledovala še nadalje svojo politiko, kajti to politiko je odobrila večina francoskega parlamenta.

Povdarjal je, da je treba vztrajati na tem stališču, kajti edino na ta način bo mogoče v najkrajšem času končati sporazum.

Ministrski predsednik je rekel med drugim tudi sledeče:

Evropa ne bo dospela v svoje gospodarsko in moralno ravnotežje, dokler ne bo sklenjen mir na solidni podlagi.

— Mir pa zahteva, da mora vsakdo, ki je pogodbo podpisal, zadostiti vsem najmanjšim pogojem.

— To zahteva mir in to zahtevamo mi. Francija ne more zahtevati ničesar drugega, in Anglija ne more zahtevati ničesar manj. Svoje izvršeno nalogo bomo rešili na ta način, da bomo razumeli drug drugega. Vztrajali bomo pri svojih načelih, in naša prva skrb bo, da se ne bo razrušila ententa, kateri smo zadali tako trdne temelje v začetku vojne in tekom vojne.

RAZDALJA MED PERZIJO IN ANGLIJO SE JE ZMANJŠALA.

London, Anglija, 19. avgusta. Sedaj je mogoče poleteti iz Londona na perzijsko mejo v štiridesetih urah. To je posledica otvoritve nove zračne zveze med Moskvjo in Tiflisom.

London in Manchester sta že v zrakoplovni zvezi z Berlinom in Moskvjo.

RAZMERE V BOLJŠEVIŠKI RUSIJI SE BOLJŠAJO

Bivši ameriški tajnik za notranje zadeve se je vrnil iz Rusije ter povedal dosti zanimivega. Nobena evropska država ne bo imela take armade kot bo ruska.

Washington, D. C., 19. avg. — Te dni se je vrnil v Ameriko bivši tajnik za notranje zadeve, Fall. Časnikarskim poročevalcem je povedal, da ni nobena dežela v Evropi na tako dobrem finančnem stališču kot je naša Rusija.

V Rusiji je bil par mesecev ter je natančno preštudiral tamošnje razmere.

— Ruske finance so brez dvoma najboljše — je rekel. — Rusija ima naprimer zlate certifikate, ki so toliko vredni kot angleški funti-sterlingi. Kljub temu pa plačujejo Angličani v Londonu za te certifikate več kot za funt sterling.

Rusija organizira armado, ki ne bo imela vrstnice v vsej Evropi. Pomisliti je pa treba, da je to obrambna armada, ne pa napadalna. Rusija potrebuje močne armade, kajti bati se ji je treba dveh evropskih velesil, Francije in Anglije.

Ruski voditelji smatrajo Francijo za največjo sovražnico evropskega mira.

Kakor hitro se bo Franciji nudila prilika, bo napadla Rusijo. Vprašanje je seveda, če bo kaj dosegla.

Če bo prišlo do vojne med Rusijo in Francijo, ne bodo Francozi srečali nevednih ruskih vojakov, kakršni so bili za časa carjev, pač pa inteligentne, v vseh vojnijskih znanostih dobro podkovane može.

Sedanja vlada posveča vso svojo pozornost razvoju armade. Če ne prej, se bo po preteku petih let Rusija popolnoma osamosvojila. Rusije se ni treba nikoli bati.

V miru bo živel z vsakomur, toda gorje tistemu, ki jo bo napadel.

POROČILO PREMGOVNIH KOMISARJEV

Predsednik zvezne premogovne komisije, Hammond, je rekel, da inteligentni možje ne morejo rizikirati samomora. — Zvezna komisija bo stopila v stik s konferencami, ki se bodo začele v Atlantic City. — Priznanju unije se delodajalci izogibajo kot mačka vreli kaši.

Washington, D. C., 18. avgusta. — Člani zvezne premogovne komisije, ki so si prizadevali usvariti sporazum med majnarji in delodajalci, so sestali poročilo ter ga poslali predsedniku Coolidge-u.

Pogajanja so bila namreč prekinjena ter se bodo v ponedeljek nadaljevala v Atlantic City.

Poročilo omenja, da je komisija razjasnila obema strankama težaven položaj, da se ji pa ni posrečilo skleniti med nasprotnikoma sporazum.

Predsednik Hammond je rekel, da je imel v pričetku dosti upanja ter je bil uverjen, da "inteligentni možje ne bodo rizikovali samomora".

"Naravnost samomor bi bil za obe stranki," je izjavil, "če bi prevzeli odgovornost za prekinjenje te velevažne ameriške industrije. Jaz preveč spoštujem delodajalce in majnarje, da bi jih smatral za take norce. Toda kljub temu se je to zgodilo."

Ko se bodo v Atlantic City obnovila pogajanja, ne bodo člani komisije navzoči. Obe stranki bosta pa komisiji natančno poročali o uspehih in morebitnih neuspehih.

Nadalje je rekel Hammond, da bi ne bilo umestno poročati javnosti o vseh podrobnostih teh posvetovanj.

Če se bodo pa vsa pogajanja izjalovila, če ne bo sklenjena pred 1. septembrom nova plačilna lestvica, bo prišel predsednik Hammond na dan s podrobnostmi in dejstvi, iz katerih bo jasno razvidno, katera stranka je kriva, da bo Amerika brez premoga.

Washington, D. C., 18. avgusta. — Vladni opazovalci pravijo, da bi se sporazum prav lahko dosegel, če bi bila enkrat prva zahteva premogarjev spravljena v red.

Zastran te prve točke so se tudi pogajanja razvila.

Prva točka se namreč glasi: —

"Mi odločno zahtevamo, naj bo prihodnja pogodba za dve leti veljavna. Nadalje odločno zahtevamo, naj delodajalci brezpogojno priznajo United Mine Workers of America, okraje 1, 7 in 9."

Popolno priznanje bi vsebovalo tudi sprejem "check-off" sistema, kar so pa delodajalci že takoj v pričetku zavrnili.

Dokler se prve točke ne reši, tudi ostalih devet točk ne more priti v poštev. Za slučaj premogarskega štrajka bo mornarica precej dobro preskrbljena. Monarica se je že vnaprej preskrbela s premogom, poleg tega pa tudi ni v sedanjem času premog bistveno kurivo, pač pa olje.

Washington, D. C., 18. avgusta. — Zastopniki posebnega odbora lastnikov melkih premogovnikov, so poslali zvezni premogovni komisiji poslanico, v kateri odločno protestirajo proti organizaciji United Mine Workers, "check-off" sistema in "closed shopu".

Delodajalci vabijo komisarje, naj obiščejo neunijska polja v West Virginiji ter naj se prepričajo, da ne vladajo tam tako slabe razmere kot poročajo o njih zasebni preiskovalci.

Nadalje pravijo delodajalci, da se bodo odločno uprli vsem poskusom organizatorjev United Mine Workers, če bodo začeli v teh okrajih z agitacijo za svojo unijo.

Pogodbe z dotično organizacijo baje niso v interesu niti delodajalcev niti delavcev. Namen teh pogodb baje ni gojiti prijateljskih odnosov, pač pa sejati sovražstvo in prepire.

V West Virginiji delajo neunijski premogarji baje samo po osem ur na dan, zaslužijo pa veliko več kot delavci v organiziranih poljih.

Sicer so pa baje tudi premogarji sami odločno priti uniji ter na noben način nočejo dopustiti, da bi jih bosali uradniki unije.

RIVJI ANGLEŠKI LORD-KANCELAR BO PREDAVAL V AMERIKI.

Southampton, Anglija, 18. avg. Earl Birkenhead, bivši angleški lord-kancelar je danes odpotoval s parnikom "Mauretania" proti New Yorku. Iz New Yorka bo odpotoval proti Williamstownu, Mass., kjer bo imel predavanje na tamošnjem zavodu za državno znanost.

COOLIDGE JE BIL ŽE OB SEDMIM V URADU.

Washington, D. C., 19. avg. —

Predsednik Coolidge je dosegel rekord s tem, da je prišel danes v Belo Hišo ob sedmih zjutraj. Pregledal je korespondenco na svoji mizi, nakar se je dobro uro izprehajal po parku.

Nato sta šla z ženo v First Congregational Church.

ANGLEŠKI RAZISKOVALEC SE JE VRNIL DOMOV.

London, Anglija, 19. avgusta. Znani angleški raziskovalec, kapitan Buchanan, se je vrnil na svoj dom. Prepotoval je velik del Sahare, vsega skupaj nekaj 5000 milj. Njegovo potovanje je trajalo šestnajst mesecev. Seboj je prinesel važne informacije glede živalstva in rastlinstva.

STRESEMANN SPREJEL DIPLOMATE V AVDIJENCI.

Berlin, Nemčija, 18. avgusta. Kancelar Stresemann je sprejel včeraj v avdienci zastopnike diplomatskega zbora v Berlinu. Pogovor je bil povsem formalen.

Kancelerju se še dosedaj ni posrečilo dobiti splošnega maza, ki bi prevzel zunanji urad.

Dokler ga ne dobi, bo še sam opravil posle zunanega ministrstva.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Raspotila na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. . . \$11.70 . . K 4,000
2000 Din. . . \$23.20 . . K 8,000
5000 Din. . . \$57.50 . . K 20,000

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Italija in zasedene ozemlje:

Raspotila na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir . . . \$ 9.80
300 lir . . . \$14.40
500 lir . . . \$23.50
1000 lir . . . \$46.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 500 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Za polizvajce, ki prinesejo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvatisoč lir dovoljujemo po mogočnosti še poseben postop.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roka.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poštebne oznake v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
Meyers Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDEK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
42 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

As sold here by the American	As sold here by the American
in Canada	in Canada
As sold here by the American	As sold here by the American
in Europe	in Europe

Subscription Yearly \$5.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov.
Vse štiri letne predplačila se ne priobčujejo. Denar naj se plačuje po
prijateljski in po prijateljski. Pri spremanju krajnoročnih naročil, da se
tedaj prejema hitrejša naslavlja, da hitrejša naslavlja.

"GLAS NARODA"

42 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Telephone: Cortlandt 8874

ALFRED PUBLISHING CO.

TRADE UNION LOUNGE

NEW YORK CITY

ZDAJ ZGORAJ, ZDAJ SPODAJ

Prijatelj našega lista nam je poslal pismo, ki ga je dobil iz starega kraja, s prošnjo, naj ga objavimo.

Pismo je pisala inteligentna ženska, najbrže učiteljica, ter vsebuje razen drugih bezpomembnih, tudi naslednji odstavek.

"Tukaj v našem kraju je dosti Rusov. Reveži so pobegnili pred krvoločnimi boljševiki. Med njimi je tudi mlada gospodična, ki govori poleg rusčine gladko francoski, je visoko izobražena ter krasno igra klavir. Meni se revica smili, ker ni mogla dobiti v naši domovini drugega kot skromno službo v pisarni, ki ji nudi tako malo zaslužka, da mora stanovati v zatehli luknji ter se preživlja z zeljem in krompirjem. Še bolj se mi je pa zasmilila, ko mi je povedala svojo povest. Bila je hči nekake ruskega grofa, ki je imel skoraj toliko zemlje kot je velika kranjska dežela. Doma so imeli na tisoče konj, ogromna polja in so živeli v velikem blagostanju. Ko so prišli boljševiki, ni hotel njen oče trobiti v njihov rog. Zapodili so ga ter postavili na njegovo mesto hlapca. Pod hlapčevim nadzorstvom so morale hčere vrdovati živino, in sinovi so morali delati na polju. Gospodični, ki je sedaj v našem kraju, je to presedalo. Iskala je prve prilike, da je pobegnila preko meje. Pustila je dom in vse. Sedaj pa mora tukaj pri nas delati. ..."

Tako je rečeno v pismu.

Vse, kar se pripeti na svetu in v človeški družbi, mora imeti svoj vzrok.

In oče dotične gospodične je bil eden izmed vzrokov ruske revolucije.

Grajskači in vitezi po naših domačih krajih niso bili nič v primeri, z objestno rusko gospodo, ki je imela nad ruskim kmetom in delavcem brezpogojno oblast.

Ruskemu velikašu je bil kmet tovarna živina. Še manj kot tovarna živina. Živina je že vsaj dobila krme in klate, dočim se ni nihče zmenil za mužika, če je umiral sestradan na kupu gnoja.

Morda je božja, morda narurna postava, da je vsaka krivica poplačana že na tem svetu.

Razmerje so prikipele do viška. Silna brezmejna Rusija je hipoma nevarno zbolela.

Nebroj ne bilo zdravnikov, a nihče ni mogel konstatirati bolezni. Navzoč je bil Miljukov, navzoč je bil Kerenski. Oba sta šla osramočena.

Prišel je Lenin ter začel tipati žilo umirajoči. Ves svet se je zvedavo obračal v vsega zdravnika. On je pa tipal in premišljeval.

Vse je napeto pričakovalo, kaj bo.

Končno je pa Lenin dognal in svečano izjavil: "Sovjet bo, gospoda moja."

Prišel je s temeljito kuro.

Odpravil je uši in zajedavce, in glej, takoj se je obrnilo na boljše.

Bivši zajedavci so se razpršili po vsem svetu.

Nekateri pomivajo posodo po londonskih in pariških restavracijah.

Nekateri so imeli pred nedavnim časom odločilno besedo v Washingtonu. Dosti jih je pa drugih deželah. Kujejo načrte, kako bi uničili sočno telo v zahvalo, ker so se nasesali iz njega.

Tudi v Jugoslaviji jih je precej: od Wrangla pa do gospodične, omenjene v pričetku članka.

Dopis.

Gilbert, Minn.

Bivše čase, ko je bila takozvana mokra kontra, so po tukajšnjem železnem okrožju razna slovenska podporni društva prirejala ob nedeljah piknike v gozdech pod milim nebom. Zdal pa, ko so takoli imenovani suhi časi, je zelo redka prikazen kaj takega.

Slovenec smo vedno vsega area, zato se pa vsaj v ožjem krogu zberejo in priredé veselice.

V nedeljo 12. avgusta je bil na Jozefa Jamnikovi farmi 2 milj od Gilberta mislim največji slovenski party. Stavim, da je dosegel rekord. Jaz J. Jamnik je povabil od blizu in daleč prijatelje in znanke iz železnega okrožja na svojo lepo farmo. Jamnik je že prej uka-

zal svojima dvema oskrbnikoma, da zakoljeta prašiča, kostruna in 35 kokoši. 12. avgusta je bilo vse pripravljeno in okusno pečeno. Povabljenec je bilo okoli 200. kateri so tudi pripeljali na štirih kolenih mazila v vsakovrstnih posodah, nekateri v čutari, nekateri v sodu ali pa v galonah. Boste moglo misliti, da sem pozabil nečaji spol. O ne. Bilo je tudi mnogo lepote in krasotice, ki so nam delale največjo zabavo in veselje. In boste mislili, da smo samo sedeli. O ne. Koncertni mehi nas je vzdignili tako, da smo plesali stari in mladi po travi.

Jozef Mantel iz Ely je tudi posetil to krasno veselico ter se za pohvalo za tak vžitek.

Novice iz Slovenije.

Ostavko na državno službo je podal okr. sodnik v Mariboru dr. Milivoj Jenko, rodom Ljubljčan.

Narodni dom v Kranju bo nekaj krasnega.

Iz Kranj poročajo: Tudi pri nas se pozna na marsičem lepo vreme, ki je nastopilo po mrzlem deževju. V celnem mestu se opaža gibanje v smeri opešanja. Hišni posestniki so jeli prav pridno beliti svoje hiše, delajo se novi trotoarji, kar bo na posetnike Kranja prijetno vplivalo. Če pa prideš v kokrsko predmestje, vidiš, kako se ponosno dviga lepa stavba Narodnega doma, ki bo v najkrajšem času pokrita s strešnim stolom. V resnici krasna stavba, dokaz vztrajnosti in požrtvovalnosti kranjskega meščana. Treba le še nekoliko dobrohotnosti, in stavba bo kmalu popolnoma gotova. Pri Petruku se je vsilil občni zbor Narodnega doma, kjer je bil položen račun dosedanjega uspešnega dela.

Roparske tice in divjačina.

Iz krogov planinskih izletnikov se poroča, da napravljajo letos jastrebi in kondorji med divjačinami in čredami v planinah obilo škoda. Zlasti trpi zajci, mlade sree in divje koze, na planinskih pašnikih pa ovce.

Opustošenje Pohorja.

Iz Maribora poročajo: Naše pragorje, do zadnjega časa s svojimi pragorci sloveče Pohorje je žalosten dokaz opustošenja, ako pridejo gozdovi v roke spekulantom. Na vetru najbolj eksponiranih točkah se v zadnjem času seka in trebi na način, da imamo na mestu lesa bogatih gozdov le še same golčave. Priznava je, da je visoki les ravno na teh izpostavljenih gorskih rebrih doslej Mariboru in najbližji okolici zdraževal marsikatero pretečo hudo uro. Odkar se je začelo ravno na teh slemenih brezvestno trebiti les, pa že čuti mo prve posledice in še bolj občutili jih bodo v bodočnosti. Čudi mo se, da pristojne oblasti mirno gledajo to izkoriščevalno opustošenje brezvestnih spekulantov, ki odnašajo denar po največ s seboj iz Maribora, tako da niti v tem oziru Maribor nima ničesar od opustošenega Pohorja. Sploh kdor pozna količnik naše Pohorje, se bo čudil, kakšna brezbržnost vlada v celi ekonomiji. Po enih delih leži na tisoče vozov že leta porušene lesa vse navsgriz, dočim se na drugih delih, kakor prej omenjeno, ves les kar gladko razira. Ni treba še jasneje govoriti.

Planinska "ohcet".

V soboto 28. julija je posetila goro Urško (1696 m) na koroski meji precejšnja "klapa", koje jedro so tvorili ljubljanski "Drenovci". Med drugimi zabavnimi točkami izleta je bila najvažnejša programna točka — poroka mariborskega "Drenovca" Ivana Maršelja, rev. ravnat. južne železnice v Mariboru, z gđ. "Drenuljo" Meto Potratovo iz Ljubljane.

Tragična smrt.

18 let stari Načo Koritnik iz Stare vasi pri Jesenicah se je 29. julija ob 9. vozeč se s kolesom na Javorniku tako ponesrečil, da je kmalu umrl. Bil je priljubljen tovariš. Pogreb se je vršil 31. julija iz tovarniške bolnice na Javorniku na jeseški pokopališču.

Surov napad na cesti.

Antona Serkova, zidarskega vajence iz Spodnje Hrušice pri Dobrunjah, je 30. julija pri Sv. Krištofu iz neznanega vzroka napadel delavec Janez Pavc in ga sunil z nožem v desno stegno. Serkov je bil prepeljan v bolnico.

Novorojenček v gnojnici.

Posestnik Andrej Ortač iz Šmartna je 30. julija poslal svojega hlapca Antona Jarca v Ljubljano v Hranilniščno ulico št. 6, da mu pripelje gnoja na njivo. Hlapec je gospodarjevo naročilo izvršil, ko sta pa oba nato po njivi

Tudi jaz podpisani na tem mestu kličem: Živel Jozef Jamnik, živel vsi gosti one slovenske veselice, na kateri sem uvažal pod milim nebom na lepi Jamnikovi farmi nepozabni dober čas!

Jozef Šmalcel.

razmetavala gnoj, sta nenadoma opazila, da je med njim truplo novorojenčka moškega spola. Policija je takoj odredila vse potrebno, da izsledi brezumno mater. Deje truplo je bilo pripeljano v mrtvašnico k sv. Krištofu v Ljubljani.

Druga žrtev kopanja.

Kopanja sezona je zahtevala 30. julija svojo drugo žrtev. Na razlivu Ljubljani v dve strugi je okoli 19. ure (7. zvečer) utonil 17-letni čevljarski vajence Fran Jančič, zaposlen pri čevljarju Rozmanu v Ljubljani. Mladenč, ki ni bil več plavanja, je zašel nenadoma v globoko vodo in izginil na dno. Takojšnji poskusi raznih plavčev, da bi našli njegovo truplo, so ostali brezuspešni in Jančiča še do 1. avg. niso našli. To naj bo glasen memento onim, ki se, ne da bi znali plavati, podajajo samovoljno v nevarnost.

Razne nesreče in nezgode.

Frane Lasbacher, dirvar na posestvu barona Borna, se je 22. julija vseskal v desno nogo. Ker ni šel takoj k zdravniku, se je pričela rana gnojiti ter je prišel 30. julija v bolnico. Reževo bodo morali najbrže odvzeti nogo. To je vse posledica malomarnosti, ki jo je opaziti v splošnem pri podeželskem ljudstvu.

Fran Gomilar, 4letni sinček rudarja v Hrastniku, je 29. julija v sobi na nepojasnjen način prišel do lovske puške. Deček se je s puško igral in se je slednja sprožila. Kroglja za je zadela v stegno desne noge in mu jo je skoro raznesla. Težko poškodovanega so prepeljali v ljubljansko bolnico, vendar ni upanja, da bi okrevl. Pazite na otroke!

Franciška Zagore, žena poduradnika južne železnice iz Novega Vodmata, je 30. julija pomotoma spila malo steklenico Lizola. Prepeljana je bila v bolnico, vendar je že okrevala.

Jožef Luko, ženo delavca iz papirnice v Vevčah, je ugriznil neki pes v spodnje čeljusti. Njena poškodba ni nevarna.

Kamnoseškemu delavcu Gorjupu v Mariboru je padel težak kamen na nogo. Prvo pomoč je dobil pri rešilnem oddelku.

Konrad Grofič, kurjač pri neki večji tvrdki v Melju pri Mariboru, je prišel z roko tako nesrečno v stroj, da je zadobil težko rano. Morali so ga oddati v bolnico.

Strela udarila v cerkev.

Kakor poročajo, je dne 27. julija udarila strela v cerkev na Ku-reščku. Cerkev je popolnoma pogorela. Zvonovi so rešeni.

Nevihita in strela.

Dne 26. julija je med precejšno nevihto zvečer od 10. do 11. ure treščilo v hlev gospodarja, po domače "Pri škunder" v Žetini, občina Javorje v Poljanski dolini. Hlev, ki je bil krit s slamo, je popolnoma pogorel z že dosedaj spravljeno krmo; živino, izvzemši dve ovce, so rešili. Gospodar, kot prej v tako oddaljenih krajih, ki se ne vedo ceniti vrednosti zavarovanja, je zavarovan le za 1000 Din, kar je za današnje cene toliko kot nič pripravi še tako skromnega poslojca. Vas Žetina je slednja in najvišje ležeča vas iz Poljan, kjer je že marsikateri hribolazec na Blegoš spal na dišeči mrtvi. Od tu se prične šele čez četrt ure prava pot po Blegoš.

Tatvine in vlomi v Ljubljani.

Lačni uzmivci so vlomi v prodajalno Mlekarske zveze v Šolskem drevoredu in ukradli 1 kg sira v vrednosti 250 K.

Dežnik, vreden 100 Din, je bil ukraden Barbari Štebernik.

Neka neznana ženska je na Dunajski cesti zabilila 7letno Silvo Prohinar, hčerko sodnega sluga, v Gledališko ulico št. 7, kjer jo je ropala njenih uhanov. Neznanka, ki je okoli 17 do 19 let stara, je nato pobegnila.

Dne 26. julija je bila ukradena na Kolerjevem dvorišču 500 Din vredna gumenjava cev.

Dne 27. julija je neki neznan žepar izmaknil Antonu Pivu denarnico s 592 Din 50 par.

Antonu Kajžetu so bile v noči od 27. na 28. julija ukradene tri gostilniške mize iz mecesovega lesa, vredne 450 Din.

Dijaku Josipu Jeku je bilo ukradenih pri kopanju 100 Din.

Peter Zgaga

Tukaj jih je par, katere sem slišal oziroma čital v poslednjem času:

Star cowboy je bil povabljen na družabno prireditev.

Naneslo se je, da je sedel poleg mlade mestne gospodične, ki je imela izvanredno nežne roke.

Nehote jo vpraša, kako je to mogoče, češ, da tako nežnih rok ni videl še nikdar v svojem življenju.

Gospodična mu pravi: Jaz nosim vedno usnjene rokavice. Usnje obdrži kožo nežno in gladko.

Cowboy se zamisli in odkima z glavo: Najbrže ni res, gospodična. Jaz naprimer nosim že trideset let neprestano usnjene hlače.

Če bi videli ...

Mož in žena sta se preselila v novo stanovanje. Mož je bil majhen in pritlikav, žena je pa tehtala na cente.

Koj nasproti spalnice je bilo parko sosednje hiše, v kateri je stanoval lep mlad gospod.

Zaves pa ni bilo niti na tej niti na oni strani.

Pa pravi žena možu: — Napravi zaves. Zakrij okno. Nočem, da bi me sosed gledal, ko se preoblačim.

Mož pa odvrne: Ni potreba, da bi mi okno zakrivali. Kakor hitro te bo sosed vprvič videl, bi zakril in zabil svoje okno.

Ljubosumnemu možu so povedali, da hodi mlad kavalar za njegovo lepo gospo.

Nekega dne je rekel, da gre z doma, pa se je hitro vrnil. In sosedje so mu povedali, da je kavalar pri njegovi ženi.

Vlomi v stanovanje. Žena je bila sami v spalnici. Pogleda pod posteljo in zareži:

— Tukaj ga ni!

Pogleda v kuhinjo.

— Tukaj ga ni!

Pogleda v stranišče.

— Tukaj ga ni.

V veži je stala velika omara. Omaro sunkoma odpre. In v omaro je stal kavalar v nočni obleki ter z revolverjem v rokah. Revolver je bil namerjen naravnost v moža.

Mož se strese po vsem telesu, nadebelo pogoltne dvakrat ali trikrat slino, potem pa zaloputne vrata omare rekoč:

— Hudič, tudi tukaj notri ga ni.

Prijatelj, pojdi v Downtown ter se oglasi pri tem ali onem Slovincu. Skoraj sleherni ima kaj božje kapljice doma.

Ta kapljica je res božja.

Kajti edinole Bog ve, kaj je v nji.

Razloček med pečlarjem in poročenim moškim je ta:

Pečlar se povsod dolgočasi, poročen moški pa samo doma.

Vesel dogodek v kraljevi hiši so naznanili topovi. Kraljica je namreč rodila sina.

Iz trdnjave je bilo oddanih mlademu prestolonasledniku na čast nad sto strel.

Vse mesto je bilo razburjeno in na nogah.

Pa vpraša petletni sinek svoje očeta:

— Oče zakaj pa tako poka?

— Kraljica ima sina, — se je glasil odgovor.

Sinova radovednost pa še ni bila nasičena. Vprašal je dalje:

— Oče, ali pri takih prilikah vedno tako poka?

Jugoslovanaka

Katoli. Jednota

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Začasni blagajnik LOUIS CHAMPA, Box 561, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtnih: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 606 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBASNIK, Room 206 Bicknell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdrufevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse priobče naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnice sprejema naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanaka Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bliznjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Špijunska afera v Zagrebu; glavna oseba je špijon št. 11-22.

Po prvih zaslišanjih v Zagrebu se je splošno sodilo, da je glavna oseba pustolovka Danica Andriolićeva, ki je ves čas zaslišanja dajala misteriozne izpovedi o delovanju "špijunske družbe". Kakor pa se je pozneje dogladilo, si je Andriolićeva mnogokaj izmislila, da celo stvar prikaže bolj romantično. Sedaj je nastopil nenadoma preokret in je vsa pozornost obrnjena na novo osebo, namreč št. 11-22, ki je bila "šef" te špijunske družbe. Andriolićeva trdi, da tega človeka, ki je špijon sosednje države v Zagrebu, pod drugim imenom sploh ne pozna, ako ravno se je po lastni trditvi dnevno sestajala z njim. On ji je odkril tajnost ključa za dešifriranje. Andriolićeva mu je prinesla z italijanske meje pri Postojni 12 zapuhov špijunskih aktov s 4 ključki za dešifriranje, ki jih je imela razdeliti v Zagrebu, Slavonskem Brodu, Beogradu in Skoplju. Vse te stvari je dobila v Postojni od dveh italijanskih špijonov, bivših avstro-ogrskih oficirjev. V Zagrebu je s št. 11-22 često delala izlete; z njim se je sestala še na dan aretacije. Andriolićeva izpoveduje, da se je v Zagrebu učila šifra 7. v Postojni pa 14 dni. Šifra je sestojala iz 40. strani tajnih znakov na pergamentu s potrebnim tolmačenjem. Izročila je en ključ preiskovalnemu sodniku in s pomočjo tega ključa so bila dešifrirana imena nekaterih oficirjev, ki so se nahajali v zaplenjenih spiskih. Spočetka je Andriolićeva zatirala, da je poročena z dr. Dimovičem. Pozneje je pa to svojo izpoved spremenila sledeče: V njeno beograjsko stanovanje so prišli duhovnik in dva oficirja; priskrili so jo, da se je poročila z vojnim zdravnikom dr. Dimovičem. Kmalu potem pa so zopet izginili iz njenega stanovanja. Došla pa je nekaj časa pozneje obvestilo, da je njen mož umrl v skopljanski bolnici. Ko je odpoštovala tjakaj, je pa zvedela, da to ni res, temveč da je njen mož živ in je vodja bolgarskih komitasev, z imenom vojvoda Divljanski. V Skoplju je dobila dete, ki je pa kmalu umrlo in bila je celó zaradi sumnje detomortstva aretirana, po 10 dneh pa zopet puščena na svobodo. Bavila se je tudi v Skoplju s špijonažo, zraven pa se je zaljubila v nekega kapetana Krušnjaka. Divljanski jo je zaradi tega mučil na razne načine. Sleklet jo je do gola, jo peklet po rokah in nogah ter ji zabijal žebelje pod

nohte. In v resnici ima Andriolićeva sledove tega mučenja po telesu. Pozneje je bila v Bitolju v špijunski službi, odkoder so jo poslali v Beograd z namenom, naj se vtihtotapi v politične kroge. Knjigovodja Mlinarić je dovolil Andriolićevi, da je v njegovem uradu na stroju prepisovala špijunske akte, ter ji pomagal tudi sam pisati. Osumljenima bivšima avstro-ogrskima oficirima Stržu in Ivanetiću se ne dá ničesar pozitivnega dokazati. Dne 27. julija so prisostvovali zaslišanju Andriolićeve v Beogradu tudi nekateri novinarji, kar pa je ni niti najmanj zanimalo. Bila je, kakor ves čas, kar je v preiskovalnem zaporu, zelo dobro razpoložena in kar z lica se ji bere veselje, da se javnost zanima zanjo.

Družinska žaloigra.

Policijski inspektor v Sarajevu Mihajlo Savić je živel s svojo ženo v večnem prepiru. Žena je končno moža zapustila in odšla k svoji sestri. Savić je odšel te dni k njej, da bi jo pozval na nadaljevanje zakonskega življenja, ali pri tej priliki je prišlo zopet do prepira, v katerem je žena možu iztrgala revolver in ustrelila parkrat nanj ter ga jako težko ranila v glavo. Savić je znan iz takozvanega banjaluzkega procesa v vojnem času. Bil je takrat celó obsodjen na smrt, ampak obsodba ni bila izvršena. Po osvoboditvi so bili po kralju odklikovani on in vsi, ki so bili obtoženi in obsodjeni v tem avstrijskem procesu.

Zločin iz ljubosumnosti.

V Sremskih Karloveh je neko Suzano Morvaj zabodel njen ljubimec z nožem radi tega, ker je govorila z nekim drugim mladimcem. Morvajeva je podlegla težki poškodbi.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postre

Zagonetno, toda resnično.

Morilna zadeva Brewster.

(Konec.)

Gordon Brewster se je peljal po prečuti noči z veliko naglico po blatni, spolski cesti. Kolesje je zdrčalo, in avtomobil se je prevrnil. Težko poškodovan je obležal pod njim. Nobena njegova poškodba ni bila smrtno nevarna, toda ko so ga prevedli v bolnišnico v L., so začeli zdravniki zmajevati za glavo.

Možak je bil izgubil preveč krvi.

Naslednjega dne so izjavili zdravniki, da bi mu edinole na ta način rešili življenje, če bi mu kdo odstopil par pintov krvi.

Brewster je ponudil 5000 dolarjev nagrade.

Štirje možje so se ponudili zrtvovati svojo kri.

Med njimi je bil tudi stari Andrew Ferguson.

Zdravniki so vse štiri preiskali ter izjavili, da ima Andrew Ferguson najbolj zdravo kri.

Prenos krvi je bil uspešen. Ferguson ni trpel nobenih slabih posledic, in po šestih urah se je tudi Brewster začel obračati na boljše.

Fergusonu so ponudili obljubljenih \$5000, toda on je nagrado odločno odklonil.

Vest o prenosu krvi je v malem mestecu vzbudila precejšnje presenečenje.

Starega Fergusona so smatrali ljudje za pravega junaka.

— Slabo je plačal z dobrom — so rekli. — S svojo lastno krvjo ga je odvezal greha.

Dva dni po operaciji sem srečal Dr. Williamsa, enega izmed zdravnikov dotične bolnišnice.

Vprašal sem po Brewsterju, in on je bil v velikih skrbeh.

— Nekaj nepojmljivega — je odvrnil. — V glavi ima bolečine in v hrbtu, udje so mu skoraj čisto ohromeli. Nemiren je in potrt.

Nato mi je povedal zdravnik, da ima Brewster veliko vročino. Petega sem obiskal zdravnika v bolnišnici.

Skoraj norel je. Oči je imel podplute, lase razrušene, kot brez pameti je begal naokoli.

Ko me je opazil, je vzkliknil: — Če se izve, bo nastala panika. To je največja senzacija v zdravniškem svetu. Brzjavili smo specialistom po vsej deželi. Sedaj je v njegovi sobi šest zdravnikov.

— Kaj pa je?

— Gordon Webster ima bubonsko kugo!

— To ni mogoče — sem dejal. — Nobenega dvoma ni. Osemindeset ur sem bil ob njegovi postelji, ne da bi zatislil očesa. Videl sem, kako se je bolezen razvijala, verjel pa nisem vanjo. Zleze so mu zatekle, jezik porjav, po telesu ima višnjeve proge.

Dr. Williams si je z roko obrišal čelo.

— Za božjo voljo, ne povejte nikomur izven tega postopja. — Ne bojte se, — sem odvrnil. — Naslednje noči je bil umrl Gordon Brewster v strašnih bolečinah. V najstrašnejših bolečinah, kar jih more prenesti človeško bitje. Zdravniki so izjavili, da je umrl na posledicah operacije.

Prebivalci so izjavljali, da je Brewsterjeva smrt prst božji.

Stari dr. Ferguson je storil svojo dolžnost s tem, da mu je odpuštil ter izročil Brewsterjevo usodo v roke najvišjega sodnika.

Prešli so meseci in meseci. Ne

kega dne me je obiskal dr. Williams. Umevno je, da sva začela govoriti o Brewsterju.

— To je res kazen božja — sem rekel jaz.

— Nikar ne govorite tako — me je prekinil. — Bubonske kuge ne povzročajo čudeži. Prenaša jo bacil, ki se nahaja v neki posebni vrsti podgan. Brez tega baceila se ne more nobene kuge razviti.

— Ali so v bolnišnici podgane? — sem ga vprašal.

— Kaj govorite? Nikjer ni večje snaznosti kot v naši bolnišnici. Poleg tega v tej deželi že petdeset let ni bilo nobenega slučaja bubonske kuge.

Jaz sem si ustvaril o tej zadevi nekaj zaključek. Prižgite smodko.

In zdravnik je začel pripovedovati:

— Sim Andrewa Fergusona, Curt, je bil zdravstveni uradnik v newyorškem pristanišču. Najbrže je našel na kaki ladji, ki je prišla z Vzhoda kužno podgano. V svrhu opazovanja je vzel iz nje nekaj baciлов ter jih začel v zdravstvene svrhe rediti doma. Najbrže je povedal o tem tudi svojemu očetu. Brez dvoma je imel v svojem laboratoriju doma dobre spravljene kužne bacele.

Ni mi lažjega kot spraviti v majhano želatinsko posodico nekaj baciлов. Ali veste, kako se prenaša kri od človeka na človeka? — Ne! — Torej poslušajte. Onemu, kateremu hočejo vzeti kri, zavežejo roko ter mu zapijejo malo cevko v glavno žilo nad komolecem. Kri teče po cevki v cilindru, iz cilindra pa po drugi cevki v odprto žilo onega, kateremu hočejo dati kri. Oni, kateremu kri vzamejo, leži višje, drugi pa nižje.

Vzemimo, da je imeli Andrew Ferguson pri sebi v majhni posodici kužne bacele. Nič lažjega mu ni bilo, kot stresti vsebino posodice v cilindru, posebno, če se pomisli, da je bil dolgo časa sam z bolnikom.

— Za božjo voljo, torej mislite reči ...

— Jaz ničesar ne mislim. Vem le to, da je Andrew Ferguson zakrivil Brewsterjevo smrt. Povedal sem vam dejstva, katera smatrajo vsi zdravniki v bolnišnici za resnična. To ni bil čudež, to je bil umor. Najbolj satanski zamišljen umor, Ferguson je bil brez vsake skrbi, da bi mogel priti kak bacil v njegovo telo, ker je ležal višje kot Brewster. Gledal je pa lahko, kako je tekla smrt v žile njegovega sovražnika, človeka, kateri mu je umoril sina.

Dr. Williams je utihnil, kmalu zatem pa pristavil:

— Seveda, če črhnete le kako besedo o tem, dokler Ferguson živi, vas bom imenoval javno lažnjivca ter bom rekel, da se vam blede.

— ...

Pred tednom dni sem dobil poročilo, da je Andrew Ferguson umrl. Obljuba molka me ni več vezala. Andrew Ferguson je ukažal starost devetdesetih let.

Mariborski tatovi.

Na verandi kavarnе "Jadrani" v Mariboru je bil ukraden plačnik natakarku Jošku Uherniku nahrbtnik, v katerem je bila zlata verižica, daljnogled, moška obleka in jedilno orodje iz niklja ter druge predmete. O tatu, kot običajno, zopet ni sledu.

NOVA ZVEZDA NA BROADWAYU.

Slika nam predstavlja Patricijo Salmon, farmersko deklico iz Shelby, Mont. Agenti, ki zbirajo po vsej deželi lepote za "Ziegfeld Follies", je tako ugajala, da so ji ponudili službo v tem gledališču, kjer nastopajo najlepša ameriška dekleta.

Prodaja neobdelane zemlje.

Vlada svari proti nakupu posekova.

V zadnjem času se pojavlja mnogo trvd, ki potom oglasijo in velikega števila agentov silijo ljudi v nakup posekova v severnem delu države Michigan, Wisconsin in Minnesota. Posekova (cut-over land) so one pustine, kjer je bila hosta že posekana in šteri še stritijo iznad zemlje. Prodajalci se zlasti obračajo na tujerode, in se tudi mnogo izmed naših rojakov nagovarja k nakupu takih zemljišč.

Zvezni poljedelski departmet je dal preiskati načine, kako se poskuša naseliti one okraje, in dogal, da obsežno oglaševanje in agentiranje je pregovorilo mnogo ljudi k nakupu pustin, ki dostikrat niso primerne za naseljevanje. Dognalo se je tudi, da mnogo prodane zemlje ni primerne za poljedelstvo.

V državah ob velikih jezerih se še nahajajo velike površine puste zemlje, ki je dandanes le v malo korist lastnikom in jih obremenjujejo s stroški. Ta zemlja, tudi če ni dobra za poljedelstvo, se lahko proda, ako se zemljišča naravnost vsiljujejo v roke kupovalcev. Mnogo ledine se je že prodalo na tak način. Po mnenju mnogih to ni v interesu javnega blagorja, zlasti ako so bili kupei meščanski ljudje, ki se nič ne razumejo na poljedelstvo.

Naseljevanje v pustini nima več v Združenih državah onega samoniklega značaja, ki ga je imelo pred četrstletjem. Malo ljudi gre danes ledino orat iz lastne inicijative. Današnji pionirji se polastujejo ledine zato, ker so bili nagovorjeni k temu od agentov, ki imajo interes na tem, da se ona zemlja proda. To dejstvo je spremenilo prejšnji naravni način naseljevanja.

Pred vsem so prodajalci prav lahko privedeni v skušnjava, da prodajo slabo zemljo. Slabše zemlje je polno vsepovedi v razsežnih skupinah in na razpolago ob nizkih cenah. Jako težje pa je za zemljiške družbe zagotoviti si boljše zemlje v tako obsežnih skupinah, da se jim splača parcelliranje in naseljevanje. Tako že ob prvem začetku sroča nepoučeni kupei najhujšo težkočo, na katero bi mogel naleteti, — zemljo revne kvalitete (kakovosti).

Treba je tudi pomisliti, da trg za ledino je precej omejen, to se pravi, da odjemalcev je razmeroma malo, zemljiških družb, ki prodajo take zemlje, pa polno. Radi tega nastaja silno tekmovanje med zemljiškimi družbami. To tekmovanje jih sili v velike stroške za oglaševanje in prodajanje. Jih sili v ponujanje dalekosežnih kreditov in pomoči naseljencu pri obdelavanju ledine. Ali nazadnje nekdo mora vendar plačati za vse te stroške. Raditega se nakopiči toliko stroškov, ki gredo seveda na račun kupnine, da je kupna cena nazadnje veliko večja, kot bi bila upravičena po cenah na debelo, ki se danes plačujejo za pušto zemljo.

Ako naseljenec torej kupi slabo zemljo — pa naj bo tudi dobra zemlja — ob pretirani ceni, potem je lahko umevno, da njegova pot že ob samem začetku ni postana z rožami. A ko — kakor se večkrat dogaja — on ni po svoji izkušnji ali po svojem značaju pripravljen za težko delo in življenje pionirja, potem je končni neuspeh skoraj gotova stvar. Ni prav, da se na umeten način spravlja iz mest na deželo ljudi, nesposobne za poljedelstvo, zlasti ne v takih dobah, kot sedaj, ko imamo precejšnje preseljevanje z dežele v mesta, in to raditega, ker mesta nudijo več prilik za boljši zaslužek.

Mnogo zemljiških družb se ponasja z nameravano vpeljavo raznih občinskih naprav. To je vse dobro, ali ni glavna stvar. Je jako lepo in hvalevredno, ako kompanija, ki poseduje večjo skupino zemljišč, namerava napraviti ceste, šole in druga občinska središča. Ali vse to ne more biti nadomestilo za dobro zemljo, primerne kredite in izbiro sposobnih naseljencev. Ako teh prvotnih pogojev ni, vse drugo nič ne pomaga.

Zlo, ki izvira iz sedanjega prisiljenega in tjavendanskega prodajanja posekova v svrhu obdelovanja in naseljevanja, po mnenju poljedelskega departmeta kaže na potrebo, da se bolj skrbno izbira zemlja za naseljevanje, da se ta prodaje ob pametnih cenah in ob ugodnih kreditnih pogojih ter da se opusti poskuse napraviti pionirje iz ljudi, ki niso za to in ki spadajo v mesto.

Pondarja se iz mnogih strani, da eden izmed glavnih razlogov za neuspehe pri obdelovanju ledin, prodanih od zemljiških družb, je ta, da te v začetku nudijo kupcu preveč olajšav. V svojem hrepenenju, da izbijajo denar iz pušte zemlje, gredo družbe večkrat kar do skrajnosti in olajševanju prvih korakov novega pionirja. Posledica tega je bila, da so privabile naseljenke, ki niso imeli primerne izkušnje ali primernih denarnih sredstev in ki so se lotili poljedelstva le zato, da bi pokazali nekaj lažjega za zaslužek kot poprej. Zastopniki poljedelskega departmeta pravijo, da ni nikakoli dobrota, ako se ljudem iz začetka daje preveč olajšav, a se jim medtem naloži bremena, ki so prevelika v razmerju s čisto vrednostjo zemljišča.

Zastopniki poljedelskega departmeta ne nameravajo pri tem obsoditi postopanje vseh zemljiških družb. Doim nekatere družbe niso pokazale nikakega sreča za dobrobit naseljencev, so druge postopale pošteno in umno. V nekaj redkih slučajih je bilo delovanje kar dobrodelnega značaja.

Vprašanje je pa, dali je iz narodnega stališča prav, da se vsiljuje zemljo v obdelovanje, ki bi drugače ostala ledina in bi se zalozila le tedaj, ko bi se to izplačalo radi občne večje potrebe po živcu. Današnja slaba stran pri

Rojstvo in značaj.

Neki holandski časopis prinaša naslednjo neverjetno statistiko, katero so baje sestavili učenjaki. Mesec, v katerem zagleda človek luč sveta, upliva zelo na njegov značaj. Pred vsem se nanaša ta aksiom na nežnejši spol in sicer:

Zenska rojena v januarju, postane izborna gospodinja. Njen značaj se nagiba sicer k ožornosti, toda ima pa dobro srce in se oblači v okusno, toda preprosto obleko.

Tiste, ki imajo v mesecu februarju svoj rojstni dan, postanejo dobre žene in matere, so pa zelo nečimerne.

Zenske meseca marca rade vprjejo, so kletpave, so tudi pridne, a poleg tega pa zelo zanikerne. Sicer imajo smisel za sklepanje kupčij, toda to jim prav nič ne koristi, ker izdajajo denar v množinah za klobuke in obleke; obenem rade koketirajo. So pa kljub vsem tem napakam dobrohotne.

Tudi aprilske deklice niso posebno priporočljive; poleg tega so samo srednje zmerno inteligentne in zelo spremenljive.

Majske rožice so srčkane, mirne in elegantne.

Junjske rožice so površne, njih okus so vpijoče barve in pisane obleke.

Vse, ki pridejo na svet v mesecu juliju, sanjarijo o lepih toaletah, so vedno dobre volje in velike sladkosnednice.

Če je zenska rojena v mesecu avgustu, je njen značaj srednje dober. Nežna je in odpustljiva, toda tudi zapravljivost in očitno obnašanje ji nista tuji. V tem oziru se precej razlikujejo od septemberskih sester, ki prijazne, ne zapravljajo denarja, temveč ga nalagajo v hranilnico in se zelo okusno oblačijo.

Oktoberske hčerke so prijetne v obnevanju. Sicer veliko in hitro govorijo in njihova fantazija skoraj neomejena, odlukujejo se pa z veseljem značajem, imajo smisel za šale in simpatično spravljivost, kadar se skregajo ali razjeze. V splošnem se pa zelo srčkane in prijazne, vkljub lahkomišelnosti, ter površne narave.

Darežljive in dobrega značaja so one, ki so rojene v mesecu novembru. Malo bolj razburljive so in se hitro razjeze, toda ravno tako hitro tudi potolažijo. Posebnih talentov za hišno gospodarstvo nimajo, toda kot matere so izvrstne in se jih ne more nikoli dovolj prehladiti.

In h koncu še zenske iz meseca decembra. Navadno so vse zelo lepe in imajo manj kupovati kot likorimogoče drage toalete. Rade nosijo kožuhovino in svilene obleke in si nezmerno lepoticijo obraz. Neredko so vzrok izgube moževega premoženja.

Ta pravijo učenjaki o ženskah. Po njihovi sodbi so torej najboljše žene one, ki so rojene v mesecih, januarju, maju, septembru in novembru, medtem ko so one v mesecih aprilu, juniju in oktobru manj priporočljive. Naravnost nevarne so pa decemberske žene, posebno ker razumejo prikleniti moža nase. Kaj pa je z moškim spolum? Tudi njihova klasifikacija bi ne bila neinteresantna.

"Klosterska" senzacija v Štipu.

Iz samostana sv. Hije je te dni pobegnila mlada in lepa nuna Milica Milanovičeva. Zatekla se je bila tjakaj po žalostnem koncu ljubezenske zgodbe z nekim mladencem. Mlada spokornica je bila samostanu po svojih lepah lastnostih v ponos. Prišel pa je lep in mlad orožnik v ta kraj in njegova čudovita podobnost s prvo ljubijo mlade nune je spokornico tako zmešala, da je takoj drugi dan pobegnila iz samostana k njemu.

obdelovanju posekova je dejstvo, da konkurenca sili zemljiške družbe v velike stroške, ki potem obremenjujejo zemljo čez to, kar more prenašati.

To dejstvo — trdijo zastopniki poljedelskega departmeta — povzroča, da je celotno zemljiškim družbam najboljše značaja težko, da bi naseljenec omogočile oni uspeh, ki ga ti zaslužijo.

BOJ OVRAATNIKU IN KRAVATI.

Predsednik poljskega ministrskega sveta Vitoš posnema znane- ga ameriškega humorističnega pisatelja Mark Twaina da se namreč oblači, kakor mu baš prija, in tako hodi okoli brez ovratnika in kravate. Pravi, da ga ovratnik duši, kravata je pa neumnost. Ko sta prišla romunska kralj in kraljica v Varšavo, je diplomatični odbor ugibal, kako bo oblečen predsednik Vitoš pri sprejemu. Vitoš se je izkazal zelo diplomatično; prišel je v narodnem kroju poljskega kmeta s srajočo, zapeto do vratu, vsled česar se niti ni moglo opaziti pomanjkanja ovratnika. Neki poredni varšavski listi so vprizorili zbiranje potrebnega denarja za nakup dveh ovratnikov in jedne kravate za predsednika Vitoša. Nabralo se je res precej denarja, katerega je Vitoš lepo sprejel in podaril neki bolnici.

OGENJ UNIČIL VEVARNO.

V Brooklynu je večeraj zgorela do tal velika vrvarna Jesse Cord Mills. Povzročena škoda znaša nad 40.000 dolarjev. Zankrat se še ni moglo dognati, kaj je povzročilo požar.

SMRT STAREGA ZAMORCA.

Chicago, Ill., 19. avgusta. — Danes so pokopali Henryja Passa, o katerem zatrjujejo, da je bil najstarejši zamorec v Chicagu. Star je bil 110 let. Rojen je bil v suženstvu. Umrl je nenadoma na svoji farmi v bližini mesta.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrla Milena Spahakel, rojena Gnezda.

Rad bi izvedel za naslov RUDOLFA ŠUSTARIČ, ki se je nahajal pred dvema mesecema na 2105 W. 30. St., Cleveland, O. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov sedanj naslov, da ga mi naznani, za kar se mu že vnaprej zahvaljujem. — Frank Žagar, 160 E. 32. St., New York City. (18-20-8)

VABILO

na prvo jesensko zabavo z igro, plesom in prosto zabavo, katero priredi slovensko pevsko društvo "Prešeren" dne 3. septembra (na Labor Day) v Slovenskem Domu na 57. cesti v Pittsburghu, Pa. Vspored: "Županova Miska", žaljiva igra v dveh dejanjih, ples in prosta zabava. Ker je to prva letošnja prireditev prihodnje sezone, se pričakuje obilne udeležbe od strani občinstva. Od vsakega posameznika je torej odvisno, v koliki meri se bo moglo v prihodnji sezoni prirediti enakih in večjih velezanimivih narodnih zabav. Ako se bo pokazalo zanimanje in podpiranje od strani cenjenega občinstva, se bo v kratkem zopet kaj novega priredilo, v nasprotjem slučaju se bo pa moralo opustiti. — Začetek ob 8:30 zvečer. Vstopnina: za odrasle 50¢, otroci od 10. do 16. leta 25¢. Odbor. (2x 16&20-8)

IŠČEM KROJAČA.

kateri je zmožen popravljati ter likati ženske in moške obleke. Ob enem iščem tudi drycleanerja za moške in ženske obleke. — Frank Cufer, Box 160, Route 4, Fulton, Calif. (17-20-8)

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH.

V Jugoslaviji — se more izplačati dolarje le potnikom v Ameriko proti predložitvi od ameriškega konzula potrjenega potnega lista in ne več kot protivrednost od 3.000. — frankov, to je približno \$200. — za enega potnika.

V slučaju, da naslovljenec za izplačilo dolarjev nebi mogel predložiti potrjenega potnega lista, dobi pošiljatelj lahko dolarje nazaj ali pa na novo naroči izplačati nakazani znesek v dinarjih.

Nadalje se nam zdi umestno pripomniti, da nikakor ne moremo poročati pošiljati čke v Jugoslavijo.

Splošno mnenje vlada, da se čeki, ki se glase na dolarje, tudi v dolarjih izplačajo, kar pa ni res, ker, kot že zgoraj omenjeno, je v Jugoslaviji od vlade pod kaznijo prepovedano izplačevati dolarje.

Tudi pošiljajo mnogi navadne ameriške čke v domovino. Ti pa nikakor niso prijavni za ljudi na deželi, ker so banke oddaljene iz izplačajo take čke v dinarjih šele potem, ko dobe iz Amerike potrdilo, da so jim bili odobreni.

Onim, ki stanujejo na deželi in ne potujejo v Ameriko, je najbolje poslati denar navadnim putem v dinarjih, kateri se jim izplačajo na zadnji pošti brez neprilike.

Tudi za nabavo potnega lista — (pasa) je najpripravneje poslati dinarje. Dokler namreč potni list ni potrjen od ameriškega konzula, ne more potnik dvigniti dolarjev. Stroške za razne listine in potni list se pa lahko plača tudi z dinarji.

V Italiji in zasadenem ozemlju —

so veljavne povsem drugačne odredbe ter lahko izplačamo dolarje vsakomur do poljubnega zneska. Če je pa namenjen denar le za potovanje, je na nakaznici označiti vidno: Izplačati le, ako naslovnik potuje.

Vsed naraščajočih stroškov smo se morali odločiti prevrediti pristojbino za dolarska izplačila kakor sledi: Za izplačila do \$25, računamo po 75 centov; od \$25, naprej po 3%, to je po 3 cente od vsakega dolarja.

Na nakaznici naj bo vidno označeno: Izplačati v dolarjih.

Ta pristojbina je veljavna za dolarska izplačila v Jugoslaviji in Italiji.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York City

RAVNOKAR JE IZŠLA

NAJVEČJA ARABSKA

SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrirana izdaja
Vsebuje 808 strani.

Cena s poštnino \$2.—

SLOVENIO PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York City, N. Y.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

Točna in hitra postrežba, zmerne cene,

to je geslo poslovanja, radi katerega je naš zavod vsestransko poznan in priznan med Slovenci v Ameriki.

Naša direktna zveza z JADRANSKO BANKO in vsemi njenimi podružnicami, kot tudi mnogoletna skušnja omogočuje nam izvršitev vseh poslov v popolno zadovoljstvo naših rojakov.

Razum rednih pošiljatev izvršujemo tudi izplačila potom "brzobjavnega pisma" in sicer v teku enega tedna, za kar računamo s a m o \$1.00.

VLOGE OBREŠTUJEMO PO

4% na leto.

Preskrbimo potne listke za v Evropo ali iz Evrope v Ameriko.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

Grozdje je dozorelo!

IN PRIČELI GA BOMO RAZPOŠILJATI

Imamo na izbero vsake vrste grozdje in ga ne prodamo manj kot eno celo karo. Po raznih naselbinah imamo svoje zastopnike, in kjer se nismo zastopniki želimo stopiti v zvezo s zanesljivo osebo.

POSTREŽBA TOČNA IN ZANESLJIVA. CENE NAJNIZJE. Pišite še danes za vsa pojavnila na:

BAKULICH-PREDOVICH CO.

403 California Fruit Building, Sacramento, Cal.

Vsi naši odjemalci iz prejšnjih let so bili zadovoljni s našo postrežbo, zato ni dvoma, da boste tudi vi zadovoljni.

O goseh.

Fr. Ž.

Rajni doktor Cmok — Bog mu dobro! — ako ne bi bil že umrl, še bi lahko živel — zdravnik je bil in drugače pameten človek, kar se človek jediti in pijače. Ta je večkrat dejal: "Raca je čudna zver, ena je premalo, dve sta preveč!"

In so mi tudi drugi potrdili, da ima raca resnično to napako, in so bili gospodje tako, da so imeli bogate izkušnje in so poznali svet. Osebi moji stiki z racami so preprečili, da bi mogel izraziti svoje mnenje.

Dragače je z gosmi. Zastran gosi nisem navezan na izvestila z drugih strani, ampak sem čisto krat v položaju, da z njimi občasno izleže v lice, in jih poznam in lahko na podlagi lastnega spoznavanja točno izjavim in določim. Gosi niso imenovane napake, ena ni premajhna za enega samega! In sem se sploh prepričal, da so gosi dosti inteligentnejše od rac. Pravijo, gosi so požrešne. Ne rečem, da niso. Ali so lahko inteligentne navleže požrešnosti, požrešnost in inteligentnost se ne izključujeta druga drugo, to nas uči vsakdanje življenje, ni treba, da bi po imenu navajal zgledov.

Na razpolago mi je ugodna prilika, da proučujem gosi in to v živim stanju. Imam prijatelja, ta je kazniški upravitelj v Belem Narodu. Oskar mu je ime, toda ni tako mlad, kakor bi človek sodil po njegovem imenu. Tjakaj večkrat pridem — povsod je dobro, da ima prijatelja, v kaznišnici tudi, nič se ne ve, kaj lahko človeka zadene.

Prijatelj Oskar je velik ljubitelj narave in posebno ptic, pa goji tudi gosi.

Ob kaznišnici je precejšnje dvorišče, jetnikom služi za vsakdanjo šetnjo, par krompirjev tudi rase na dvorišču in dve, tri salate. En kot pa je zagrajen z nizkim plotom, za tem plotom je gosem urejeno bivaljsko in imajo v ta vdelan čeber z vodo. Kajti žive gosi tako v vodi, kakor na kopnem in so v tem pogledu dvoživke in bi bile pravzaprav močno podobne žabam da niso žabe očito drugačne.

Tri so, eden je gosjak, dve sta pa nečnega spola. Stare so po dva meseca, pa tehta gosjak že pet kil in pol. Teža drugih dveh tudi ni dosti manjša.

Mislím, ta okolnost najbolj jasno dokazuje inteligentnost te živali. Po mojem skromnem mnenju se inteligentnost v obče v tem razodeva, da zadevno bitje čim bolj stremi za izpolnitvijo svojih dobrih svojstev, služčih mu v dosego onega cilja, ki mu ga je modra stvarnica postavila na tem svetu. In se obeta tem gosm spričo njihove inteligence jako lepa bodočnost. O sv. Martinu bodo tehtale oskubljene vsake svojih deset kil kakor mič in bodo same masti imele vsake pet kil, kilo po dvesto kron, če ne bo cena za mast že višja. To je jako lepo!

Če pristopim k plotu, koj prično grgati in vravate iztegovati proti tebi, pa če jim ponudiš šop salate, bodo segle po salati in bolj redko kdaj po prstih. Največjega je pa vredno občudovanja to-le: salato neso v kljunu k čeburi, jo pomolijo v vodo in šele tako zabeljeno pojedjo. Ne store to vsakokrat, nego kadar jih baš prime sila po salati, pripravljivi z vodo. S kratka, dejstvo je, gosi si znajo jed pripravljati — tukaj se pa že pričinja kultura.

Če jim molis prazno roko brez salate, gredo v opozicijo in so hude in sikajo.

Toliko govore dandanes in pišejo o hipnozi, hotel sem gosi hipnotizirati, pa so me najprej postarani pogledale z enim očesom, potem so me kavsnile v prst. Ni so se dale, niti ne oni dve od nežnega dale, in je to jako častno spricevalo za njih duševno stanje.

Po navadi jih ima pod svojo komando kmetiška ženska v beli platnени obleki, široki moški ima obraz in kadar se smeje, močne kaže zobe: Tončka ji pravijo in so ji gosi brezpogojno vdane. Odpre jim vrata, gre v drugi kot dvorišča in rahlo zaživža; na ta njen živžig se dvignejo in kakor burja afrotajo k njej in se smukajo okoli nje s svojimi vratovi in kar gostole od blaženosti, če katero poboža. In kamor potem gre, varno stopajo za njo druga za drugo in se ne bi izgubile od nje, pa naj bi jih mikala še tako sočnata paša. In jih nikdar ne imenuje gosi, nego jih kliče: "Moje belke!", in svoje kolkalo deli z njimi.

Mojo prijatelj Oskar je oženjen, njegova gospa je prijetno rejena in tudi drugače vrlo inteligentna. Rekel sem, kako genljivo je pravzaprav tako prijateljsko in zaživžalo razmerje med človekom in živaljo.

Pa mi je gospa povedala, kolikšne križe je imela lani s Tončko zaradi gosi. Lani so redili le eno in ko se je bližal sv. Martin, je bilo kar smešno videti, kako jo je Tončka milovala in zraven si brisala solze. Venomer jo je imela v naročju in jo gladila in je gos privajala svoj vrat ob njenega in sta čebljali obe enako.

Pa ko je prišel odločen dan, je bila vsa prpadena in bolna. Šše oskubiti ni marala zaklane, niti ne je videti mrtve, kaj šele, da bi poskusila pečeno, in je bila izvrstna s celim krompirjem in z zeljnato salato. Cel mesec je žalovala za njo.

Odgovoril sem, da se tudi po mojih skromnih izkušnjah na tem polju gosji pečenki jako prilaga zeljnata salata in je lahko tudi kak fižol vmes. Hkratu sem čestital gospe, da ima tako dobro srčno in z živaljo usmiljeno služkinjo — take so redke!!

"O," je dejala gospa, "saj ni služkinja, kaznjena je, pa ji je ukazano delo na kazniškem dvorišču. Kaznjena je, s Stajerskega je doma ali iz Prekmurja, svojemu otroku je prerezala vrat z navadnim pipeem in je otroka zakopala v hlevu, pa ga je izgrebel pes. Pravijo, da ima od poprej tudi že enega na vesti. Štiri leta je dobila — saj jih bo skoro doslužila. Čuješ, Oskar," se je obrnila k soprogu, "kdaj gre Tončka ven?"

"Bližnji teden bo izpuščena."

"To je strašno!" sem dejal. Pa me je potolažila gospa. "Saj bo kmalu zopet nazaj. Je sama obljubila, da se vrne. Tistemu dedcu je rekla, ki jo je spravil v nesrečo, tistemu dedcu mora še dati spomenik, da mu ga bo dovolj za vse žive dni. Potem pride zopet k gosm, pa jo naj zapro za vse žive dni!"

Na potu v domovino.

S posredovanjem tvrčke Frank Sakser State Bank so odpotovali v staro domovino:

S parnikom Majestic 18. julija:

Maks Pustavrh iz Imperial, Pa., v Gorenjo vas.

S parnikom Paris 18. julija:

Josip Lavrinšek iz Pittsburgh, Pa., v Krško.
Martin Štimac iz Louisville, La., v Osilnice.

S parnikom Martha Washington 21. julija:

Ivanka Prošenc iz West Hoboken, N. J., v Ljubljano.
Andrej Maurić iz Terre Haute, Ind., v Gorico.
Ivan Marčič iz New York City v Aleksandrovo.
Miko Marčič z družino iz New York City v Aleksandrovo.

S parnikom Olympic 21. julija:

Andrej Roblek iz Oregon City, Ore., v Luxembourg.

S parnikom Aquitania 24. julija:

Josip Dijak z družino iz Chicago, Ill., v Ljutomer.

S parnikom Leviathan 28. julija:

Frane Turk iz Mobile, Ala., v Gerovo.

S parnikom George Washington 1. avgusta:

Blaž Biček iz Wyatt, W. Va., v Osilice.

S parnikom Giuseppe Verdi 2. avgusta:

Frane Juhant iz Rifton, N. Y., v Komendo.

S parnikom Belgenland 8. avgusta:

Louis Kovačič z družino iz Chicago, Ill., v Ljutomer.

Par dni v Nemčiji.

Dr. V. R.

Na tem mestu nakratko očitam poučni izlet, katerega smo napravili z letošnjimi maturanti — absolventi 4. letnika višje strojne šole na ljubljanski Tehniški srednji šoli na nemško in sicer v Bavarsko: v Augsburg, Nuernberg in Muenchen (Monakovo). Zakaj smo šli rajši na sever kakor na jug — na poučno potovanje, to boste spoznali tekom poročila in upam, da nas radi tega nihče ne bo smaral za slabe "patrijote".

Poučna ekskurzija maturantov višje strojne šole, katero je vodil profesor inženir Premelj, je bila dobro pripravljena in le za getovne točke, mesta odmerjena. Zbrali smo mal fond, za katerega so prispevala zlasti naša obmejna industrijska podjetja. S tem fondom smo fantom omogočili, da so po štirih letih teoretičnega študija pokukali tudi v praktični industrijski svet in si ogledali industrijsko življenje v velikih mestih predno gredo sami v praktično življenje. Tako so lepo zaključili študije in maturo ter si v kratkem času močno razširili svoje duševno obzorje.

Bilo nas je osemnajst, 16 absolventov in dva profesorja. Odpejli smo se v ponedeljek dne 2. julija ob sedmih zvečer z brzovlakom Ljubljana — Solnograd — Monakovo.

Svoje dinarje in pare, katere smo seboj prinesli deloma v bančnih čekih, deloma v gotovini, smo za prvo potrebo zamenjali že v Monakovem. Za en dan smo dobili prvi dan 1560 nemških mark. Po skrogi enodnevni vožnji smo se v Augsburgu ustavili v hotelu pri "Pošti", kjer smo prvič zadostih želodnim zahtevam in si zagisnili prav udobno prenočišče v zasebnem zavodu v "Antonijevi hiši".

Ne bom popisaval starodavnega nemškega mesta Augsburga, bilo bi preobširno. Samo par karakterističnih potez.

Augsburg, od leta 1276 — 1806 svobodno državno mesto, je po po žunskem miru leta 1806 prešlo k Bavarski in je sedaj glavno mesto takozvane bavarske province — Schwaben in Neuburg. Mesto je bogato zgodovinskih spominov (rimsko naselbina "Augusta Vindelicorum", katero sta ustanovila okrog leta 15. pred Kr. Druz in Tiberij, pastorka cesarja Augusta); prvi kristjani so v začetku četrtega stoletja našli tu svojo mučeniško smrt. Mesto leži 491 metrov nad morskovo višino in se razprostira med rekama Lech in Vertach. Augsburg šteje danes — 160.000 prebivalcev. V bližini je slavno Leško polje. Danes je mesto Augsburg zopet eno glavnih industrijskih in trgovskih mest v južni Nemčiji. Zgodovinsko bi bilo še omeniti, da je bil Augsburg za časa cesarja Friderika Rdečebredca glavno mesto nemškega cesarstva in da so tu zborovali nemški državni zbori. Omenimo namo državna zbora iz leta 1518, ko je prišel Martin Luther na državni zbor v Augsburg, da se tam vprico cesarja Maksimilijana I. zagovarja.

S parnikom Argentina 9. avgusta:

Alojzij Potočnik iz Lloydell, Pa., v Kozje.
Štefan Čukelj z družino iz New York City v Marijo Bistričko.

S parnikom Paris 15. avgusta:

Albin Benedik iz Whiting, Ind., v Stražišče.
Uršula Golob iz Whiting, Ind., v Stražišče.
Ivan Benedičič z ženo iz Franklin, Kan., v Škofjo Loko.
Petar Marčič iz Philadelphia, Pa., v Vrbovo, Hrvatska.

S parnikom Leviathan 18. avgusta:

Anton Švere iz Chicago, Ill., v Trzin.
Jakob Salomon iz Aurora, Ill., v Buško.
Fran Ljubenovič iz San Francisco, Cal., v Zdenec.
Mate Ljubenovič iz San Francisco, Cal., v Zdenec.

pred papeževim odposlancem Kajanom. Leta 1530. je zboroval v Na tem zboru so podali Lutrovi Augsburgu zbor pod Karlom V. pristali svojo augsburško veroizpoved in svoj protest in od tedaj so jih nazivali — protestante.

Vse te zgodovinske pomembne kraje smo si ogledali (stolnico, v bližini vladno poslopje, kjer se nahaja dvorana, v kateri sta se prebrali augsburška veroizpoved in protest. Sedanje vladno poslopje je bilo nekdanje rezidenca augsburških škofov.

Drugi dan smo si ogledali velikansko tovarniško industrijsko podjetje "Maschinenfabrik A. G. Augsburg - Nuernberg. Tovarne izdelujejo v prvi vrsti stroje za tiskarstvo; sedaj izdelujejo največji rotacijski stroj kot reparacijsko blago za Italijo in sicer za mesto Milan, pa tudi za Francijo izdelujejo razne stroje. Glavno pa, kar smo opazili v tovarni, je, da je lepo, vzorno, naravnost krasno urejena. V tovarni vlada strog red, vzornost in preciznost dela se vidi na prvi pogled. Snažnost, čistost, točnost in resnost je opaziti v celem velikanskem podjetju.

Inženirji — voditelji obrata — so prijazni, vljudni, uslužni in obnem resni.

Omenim naj še, da ima mesto mnogo strokovnih šol: stavbno šolo, obrtne strokovne šole, umetniško šolo, trgovsko šolo in razne strokovne šole za žensko izobrazbo, da humanističnih in realnih šol ne omenjam; znamenitih, neprekosljivih muzejev, zbirke, bibliotek in arhivov je cela vrsta. Maksimiljanov muzej, Fuggerjev muzej, državna galerija slik, školski muzej, naravoslovni muzej itd. so le slavnostne znamenitosti in zbirke, ne govorimo o raznih cerkvah in zgodovinskih hišah.

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po znižani ceni.

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. 1., 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, \$1.60

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70

Prihajač. Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predločuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .80

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovencev v pouk. Po resničnih dogodostavljen. Vsebuje 239 strani, .65

Darovana. Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovenskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med krštnstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .45

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično alikanih domačih značajih. Vsebuje 231 strani, .55

Znamenje štirih. Spisal Conan Doyle. Kriminalni roman. Po vsem svetu znana povest, ki opisuje premetnost tajnega policista Sherlock Holmesa ter njegova bistrostna pota, kako je prišel na sled skrivnostnim slotinom. Vsebuje 144 strani, .50

Jernač Zmagovalec. Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .45

Zadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Senoa. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se na si otaki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorič in drugi kmečki junaki borili zoper prevzete graščake in junake umirali mučeniške smrti. Vsebuje 378 strani, .75

POSTNINA PROSTA
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

Življenje v Augsburgu je silno poceni. Kosili smo prav dobro juho, pečenko, dve prikuhi s kruhom dve pivi, vsega skupaj 13 — 15.000 mark, to je bilo deset dinarjev.

Postrežba zelo solidna, ljudje zelo vljudni in prijazni. Mesto je čisto, snažno; v mestu vlada lep red.

15,000 besed na eni dopisnici.

Na Francoskem živi neki Peter Lebus, ki zna tako dobro pisati, da je spravil na navadno pošto dopisnice 12,500 besed, to je: popisal je poročilo o procesu Caserio pred poroto. Ostalo pa mu je nekaj prostora in Lebus pravi, da lahko napiše na ta prazni prostor še 2000 besed. Doba rekordov!

Kdo ve za naslov JOSIPA STERLE? Pred par leti je bil nekje v Fayette County, Pa. Jaz sem prejel zanj pismo od Janeza Medvedca, Veliki Obrež, p. Dobava. Kdor ve, naj mi ga pošlje. — Mike Urek, c/o "Glas Naroda", 82 Cortlandt St., New York City. 18-20-8

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Čenjamim naročnikom "Glas Naroda" v državi Ohio namizajo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ANTON NEMČIČ, kateri je pooblaščen nabirati naročnike na naš list, satoraj presim rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenic Publishing Co.

Harmonike

Ako želite imeti res dobro in trpešno slovensko, nemško ali kromatično harmoniko, obnovo se na znano trgovsko pojanilo ali pa pridite osebno.

LUBASOVE

Harmonike vseh vrst imamo tudi v malih in sem sedaj edini zastopnik teh pisate po cenik.

So vam ugodno priporočam.

Anton Mervar

921 St. Clair Avenue Cleveland, O.

Kretanje parnikov - Shipping News

21. avgusta:

Aquitania, Cherbourg; Rollance, Cherbourg; Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg Bremen.

22. avgusta:

France Havre; Laconia, Cherbourg; Hamburg; Lapland, Cherbourg; President Van Buren, Cherbourg; Hannover, Bremen.

23. avgusta:

Minnekahda, Cherbourg; Hamburg; Westphalia, Hamburg; President Wilson, Trst.

24. avgusta:

Homeria, Cherbourg; Orca, Cherbourg; Hamburg; Taormina, Genoa; Rotterdam, Boulogne; Pres. Arthur, Cherbourg, Bremen.

25. avgusta:

Roussillon, Havre; Mauretania, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg, Bremen.

26. avgusta:

Pres. Polk, Cherbourg; Seidlitz, Bremen; Conte Rosso, Genoa.

30. avgusta:

Kronland, Cherbourg.

1. septembra

Lafayette, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen; Majestic, Cherbourg; Volendam, Boulogne.

4. septembra

Berengaria, Cherbourg; Resolute, Cherbourg, Hamburg.

5. septembra

President Garfield, Cherbourg; Belgeland, Cherbourg; York, Bremen.

6. septembra

Albert Ballin, Hamburg; Manchuria, Cherbourg, Hamburg.

8. septembra

La Savoie, Havre; Orduña, Cherbourg; Hamburg; Olympic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Marta Washington, Trst.

11. septembra

Aquitania, Cherbourg, Bremen; America, Cherbourg; Canopic, Cherbourg, Bremen; Colombo, Genoa.

12. septembra

Tyrhinia, Cherbourg, Hamburg; Paris Havre; Sierra Ventana, Bremen; President Adams, Cherbourg; Zealand, Cherbourg.

13. septembra

Thuringia, Hamburg; Finland, Cherbourg, Hamburg.

14. septembra

Muenchen, Bremen.

15. septembra

Saxonia, Cherbourg, Hamburg; Rochambeau, Havre; President Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Ohio, Cherbourg, Hamburg; Homeria, Cherbourg; New Amsterdam, Boulogne; Conte Verdi, Genoa.

18. septembra

Mauretania, Cherbourg; Suffren Havre; President Fillmore, Cherbourg, Bremen; Reliance, Cherbourg, Hamburg.

19. septembra

France, Havre; President Monroe, Cherbourg, Lapland, Cherbourg.

20. septembra

Hansa, Hamburg; Mongolia, Cherbourg, Hamburg; Bremen, Bremen.

21. septembra

America, Genoa.

22. septembra

President Harding, Cherbourg, Bremen; Orbits, Cherbourg, Hamburg; Majestic, Cherbourg; Veendam, Boulogne.

25. septembra

Berengaria, Cherbourg.

26. septembra

Laconia, Cherbourg, Hamburg; Pres. Van Buren, Cherbourg; St. Paul, Cherbourg; Giulio Cesare, Genoa.

27. septembra

Minnekahda, Cherbourg, Hamburg.

29. septembra

Albania, Cherbourg; Lafayette, Havre; Olympic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Columbus, Bremen.

2. oktobra

Pittsburgh, Cherbourg, Bremen.

3. oktobra

Belgenland, Cherbourg.

CUNARD

ANCHOR

V Jugoslavijo u 9 dneh.

Vak terek odplaje eden morskih velikano

AQUITANIA 45,674 ton

MAURETANIA 30,704 tone

BERENGARIA 32,022 ton

Razkošne kabine 3. razreda z 2-4-6 posteljami. Prekrasne jedilnice, kadilnice in počivališča. Pokrit krov za sončanje. Domača kuhinja. Domača udobnost. Brezskrbnost.

Nakaznice denarja potom Cunard, izplačljive v Jugoslaviji hitro, sigurno in zaupno. Za karte in nasvete vprašajte pri najbližnjem agentu v svojem kraju.

25 Broadway New York.

CUNARD LINE

ANCHOR

25 Broadway New York.

ANCHOR

25 Broadway New York.

ANCHOR

25 Broadway New York.

ANCHOR

25 Broadway New York.

ANCHOR

25 Broadway New York.

ANCHOR

25 Broadway New York.

ANCHOR

25 Broadway New York.

ANCHOR

25 Broadway New York.

ANCHOR

25 Broadway New York.

ANCHOR

25 Broadway New York.

ANCHOR

25 Broadway New York.

ANCHOR</